

Szczegółowy program praktyk dla nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu
Technik masażysta (klasyfikacja Ministerstwa Edukacji Narodowej 322[12]
i MEN 325402¹)

I. Wprowadzenie – założenia do budowy programu praktyk dla nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu *Technik masażysta* (PPPNZtm).

PPPNZtm w obszarze kształcenia kadr turystycznych na poziomie szkolnictwa średniego, jest narzędziem służącym do realizacji nadrzędnego celu projektu „PRAKTYCZNE KSZTAŁCENIE NAUCZYCIELI ZAWODÓW BRANŻY HOTELARSKO – TURYSTYCZNEJ”. Cel ten zdefiniowany jest jako wsparcie kadry nauczycielskiej przedmiotów zawodowych i instruktorów praktycznej nauki zawodu w procesie doskonalenia zawodowego, poznawania rzeczywistych warunków pracy w przedsiębiorstwach branży hotelarsko – turystycznej oraz zdobywania umiejętności praktycznych, niezbędnych podczas zajęć przygotowujących absolwentów szkół do wykonywania wyuczonych zawodów.

Aby PPPNZtm spełnił wymienione powyżej zadania, przy jego projektowaniu przyjęte zostały następujące założenia:

1. Praktyka w przedsiębiorstwie ma na celu zapoznanie nauczycieli i instruktorów z procedurami praktycznego przygotowania uczniów do pracy w zawodzie, umożliwiającymi osiągnięcie odpowiednich efektów kształcenia w procesie praktycznej nauki zawodu *Technik masażysta*. Zakres kwalifikacji nabywanych przez uczniów

¹ Podstawy programowe dla zawodu dietetyk:

- MEN 322[12] obowiązująca do 31.08.2012r. na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 21 stycznia 2005 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach: asystentka stomatologiczna, dietetyk, higienistka stomatologiczna, opiekunka dziecięca, ortoptystka, protetyk słuchu, ratownik medyczny, technik dentystyczny, technik elektroniki medycznej, technik elektroradiolog, technik farmaceutyczny, technik masażysta, technik ortopeda i terapeuta zajęciowy (Dz. U. Nr 26, poz. 217);
- MEN 325402 obowiązująca od 01.09.2012r. na podstawie Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012r. w sprawie w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, Dz. U. z 2012r. nr 0, poz. 7.

podczas praktycznej nauki zawodu, jest zgodny z ideą europejskich ram kwalifikacji², wyrażonych w języku efektów kształcenia, które obejmują: wiedzę i umiejętności oraz kompetencje personalne i społeczne. Dlatego też w PPPNZ³ zaplanowano realizację procedur dydaktycznych, które prowadzą w procesie praktycznej nauki zawodu do osiągnięcia następujących efektów kształcenia³:

- efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów w zakresie: bezpieczeństwa i higieny pracy [BHP], podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej [PDG], języka obcego ukierunkowanego zawodowo [JOZ], kompetencji personalnych i społecznych [KPS], organizacji pracy małych zespołów [OMZ],
- efekty kształcenia wspólne dla grupy zawodów w ramach obszaru kształcenia medyczno - społecznego [Z] stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie *Technik masażysta* [PKZ (Z.a)]
- efekty kształcenia właściwe dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie *Technik masażysta*: świadczenie usług w zakresie masażu [Z1].

Wymienione powyżej efekty kształcenia są wspólne dla grupy zawodów klasyfikowanych przez instytucje rynku pracy oraz GUS⁴ w sektorze usług w zakresie masażu, wyszczególnionych w poniższej tabeli:

Tabela 1. Efekty kształcenia wspólne dla grupy zawodów.

323	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii
3230	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii
323003	Biomasażysta

² Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie (2008/C111/01)

³ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach, Dz. U. z 2012r. nr 0, poz. 184.

⁴ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania, Dz. U. z 2010r. nr 82, poz. 537.

325	Inny średni personel do spraw zdrowia
3254	Technicy fizjoterapii i masażyści
325402	Technik masażysta

Z tego powodu, realizacja PPPNZtm, daje możliwość nabycia praktycznych umiejętności nauczania przedmiotów zawodowych, niezbędnych do osiągnięcia kwalifikacji wymaganych dla szerokiej grupy zawodów.

2. Opisane w pkt. 1 efekty kształcenia podlegają ewaluacji w drodze egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe⁵. Dlatego w PPPNtm uwzględnione zostały procedury zadań dydaktycznych, realizacja których zapewni osiągnięcie następujących standardów wymagań będących podstawą przeprowadzenia w/w egzaminu:

- egzamin pisemny:
 - część I „wiadomości i umiejętności właściwe dla kwalifikacji w zawodzie”
 - część II „wiadomości i umiejętności związane z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą”
- egzamin praktyczny obejmujący wykonanie określonego zadania egzaminacyjnego wynikającego z zadania o treści ogólnej – opracowanie projektu realizacji i wykonanie masażu określoną metodą i techniką na podstawie wywiadu i dokumentacji medycznej pacjenta.

3. Oprócz wymienionych w pkt. 1 i 2 założeń, niezmiernie istotną kwestią warunkującą efektywność praktycznej nauki zawodu, jest zapewnienie jak największej korelacji programu nauczania z oczekiwaniami przedsiębiorców – pracodawców, wobec umiejętności i kwalifikacji absolwentów. Luki i rozbieżności pomiędzy umiejętnościami nabywanymi przez uczniów podczas praktycznej nauki zawodu, a umiejętnościami poszukiwanymi przez pracodawców, w dużej mierze rzutują na ich ocenę przygotowania do pracy zawodowej. Implikuje to w sposób bezpośredni

⁵ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodach, w których kształcenie odbywa się w zasadniczych szkołach zawodowych, technikach, technikach uzupełniających i szkołach policealnych, Dz. U. z 2010 r. nr 103, poz. 652.

preferencje, co do zatrudnianych absolwentów z wykształceniem kierunkowym, a co za tym idzie poziom bezrobocia wśród tej grupy.

Realizując wielokrotnie podnoszony przez pracodawców⁶ postulat dostosowania kwalifikacji pracowników do ich oczekiwań, poprzez działania podnoszące jakość nauki praktycznej zawodów, w budowie PPPNZtm zostały uwzględnione zarówno wyniki badań literaturowych, jak i badań pierwotnych przeprowadzonych wśród pracodawców w ramach projektu „PRAKTYCZNE KSZTAŁCENIE NAUCZYCIELI ZAWODÓW BRANŻY HOTELARSKO – TURYSTYCZNEJ”.

W celu wyjaśnienia wpływu przyjętych założeń na ostateczny kształt PPPNZtm, w kolejnych częściach niniejszego opracowania, dokonano syntetycznej prezentacji: efektów kształcenia podstawy programowej w zawodzie *Technik masażysta*, standardów egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe oraz wyników badań przeprowadzonych wśród pracodawców sektora turystyczno – hotelarskiego (w tym zdrowotnego).

⁶ Szymańska E., *Oczekiwania rynku turystycznego w zakresie kształcenia kadr*, Zeszyt Naukowy „Ekonomia i Zarządzanie”, Tom 1, nr 1, s. 133 – 142., Politechnika Białostocka, Białystok 2009; Klos-Gomulec A., *Postulowany kierunek rozwoju edukacji turystycznej w świetle kondycji współczesnego świata* – zarys problemu, [w:] Krupa J., Biliński J. [red.] *Turystyka w badaniach naukowych*, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania, Rzeszów 2006; *O kadrach w branży turystycznej*, Rynek Turystyczny nr 6(273)/2008 - Sprawozdanie z V Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej, Szczecin 2008; Sroka J. [red.], *Analiza edukacji w świetle zmian demograficznych i społecznych regionu. Określenie zapotrzebowania na edukację na różnych poziomach w regionie w świetle prognoz demograficznych*, Wrocław 2010; Bucholz M., Dziedzic T., Łopaciński K., *Projekt założeń prac badawczych dotyczących potrzeb doskonalenia zawodowego i szkolenia kadr dla turystyki*, Opracowanie na zlecenie Ministerstwa Sportu i Turystyki, Instytut Turystyki, Warszawa 2007.

II. Efekty kształcenia podstawy programowej w zawodzie *Technik masażysta*.

Poniżej przedstawione zostały w ujęciu tabelarycznym poszczególne grupy efektów kształcenia, oznaczone symbolami występującymi w procedurach – zadaniach dydaktycznych realizowanych w PPPNZtm.

Tabela 2. Grupy efektów kształcenia.

Rodzaj i nazwa efektu kształcenia	Symbol nadany w PPPNZtm
Efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów	W
Bezpieczeństwo i higiena pracy - Uczeń:	BHP
Rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią;	W/BHP/1
Rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska w Polsce;	W/BHP/2
Określa prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;	W/BHP/3
Przewiduje zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych;	W/BHP/4
Określa zagrożenia związane z występowaniem szkodliwych czynników w środowisku pracy;	W/BHP/5
Określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka;	W/BHP/6
Organizuje stanowisko pracy zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;	W/BHP/7
Stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych;	W/BHP/8
Przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;	W/BHP/9
Udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia.	W/BHP/10
Podjęcie i prowadzenie działalności gospodarczej - Uczeń:	PDG
Stosuje pojęcia z obszaru funkcjonowania gospodarki rynkowej;	W/PDG/1
Stosuje przepisy prawa pracy, przepisy prawa dotyczące ochrony danych osobowych oraz przepisy prawa podatkowego i prawa autorskiego;	W/PDG/2
Stosuje przepisy prawa dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej;	W/PDG/3
Rozróżnia przedsiębiorstwa i instytucje występujące w branży i powiązania między nimi;	W/PDG/4
Analizuje działania prowadzone przez przedsiębiorstwa funkcjonujące w branży;	W/PDG/5
Inicjuje wspólne przedsięwzięcia z różnymi przedsiębiorstwami z branży;	W/PDG/6
Przygotowuje dokumentację niezbędną do uruchomienia i prowadzenia działalności gospodarczej;	W/PDG/7
Prowadzi korespondencję związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej;	W/PDG/8
Obsługuje urządzenia biurowe oraz stosuje programy komputerowe wspomagające	W/PDG/9

prorowadzenie działalności gospodarczej;	
Planuje i podejmuje działania marketingowe prowadzonej działalności gospodarczej;	W/PDG/10
Optymalizuje koszty i przychody prowadzonej działalności gospodarczej.	W/PDG/11
Język obcy ukierunkowany zawodowo - Uczeń:	JOZ
Posługuje się zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiających realizację zadań zawodowych;	W/JOZ/1
Interpretuje wypowiedzi dotyczące wykonywania typowych czynności zawodowych artykułowane powoli i wyraźnie, w standardowej odmianie języka;	W/JOZ/2
Analizuje i interpretuje krótkie teksty pisemne dotyczące wykonywania typowych czynności zawodowych;	W/JOZ/3
Formułuje krótkie i zrozumiałe wypowiedzi oraz teksty pisemne umożliwiające komunikowanie się w środowisku pracy;	W/JOZ/4
Korzysta z obcojęzycznych źródeł informacji.	W/JOZ/5
Kompetencje personalne i społeczne - Uczeń:	KPS
Przestrzega zasad kultury i etyki;	W/KPS/1
Jest kreatywny i konsekwentny w realizacji zadań;	W/KPS/2
Przewiduje skutki podejmowanych działań;	W/KPS/3
Jest otwarty na zmiany;	W/KPS/4
Potrafi radzić sobie ze stresem;	W/KPS/5
Aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe;	W/KPS/6
Przestrzega tajemnicy zawodowej;	W/KPS/7
Potrafi ponosić odpowiedzialność za podejmowane działania;	W/KPS/8
Potrafi negocjować warunki porozumień;	W/KPS/9
Współpracuje w zespole.	W/KPS/10
Organizacja pracy małych zespołów - Uczeń:	OMZ
Planuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań;	W/OMZ/1
Dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań;	W/OMZ/2
Kieruje wykonaniem przydzielonych zadań;	W/OMZ/3
Ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań;	W/OMZ/4
Wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość pracy;	W/OMZ/5
Komunikuje się ze współpracownikami.	W/OMZ/6
Efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru medyczno - społecznego, stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie Technik masażysta - Uczeń:	PKZ(Z.a)
Wyjaśnia ogólną budowę i funkcje organizmu człowieka;	PKZ(Z.a)/1
Charakteryzuje podstawowe pojęcia z zakresu zdrowia oraz promocji i profilaktyki zdrowia;	PKZ(Z.a)/2
Przestrzega zasad promocji zdrowia i zdrowego stylu życia;	PKZ(Z.a)/3
Wyjaśnia pojęcia z zakresu patologii, charakteryzuje objawy i przyczyny zaburzeń oraz zmian chorobowych;	PKZ(Z.a)/4
Przestrzega zasad postępowania w przypadku podejrzenia występowania przemocy;	PKZ(Z.a)/5
Charakteryzuje stany nagłego zagrożenia życia;	PKZ(Z.a)/6
Dokonuje oceny parametrów podstawowych funkcji życiowych;	PKZ(Z.a)/7
Udziela, zgodnie z kompetencjami zawodowymi, pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia i zdrowia;	PKZ(Z.a)/8
Rozróżnia sposoby postępowania w razie bezpośredniego kontaktu z materiałem biologicznie skażonym;	PKZ(Z.a)/9

Przestrzega zasad bezpieczeństwa związanych z materiałami biologicznie skażonymi;	PKZ(Z.a)/10
Przestrzega zasad aseptyki i antyseptyki;	PKZ(Z.a)/11
Komunikuje się z pacjentem, jego rodziną i grupą społeczną;	PKZ(Z.a)/12
Charakteryzuje prawne i etyczne uwarunkowania zawodu;	PKZ(Z.a)/13
Identyfikuje miejsce i rolę zawodu w ramach organizacji systemu ochrony zdrowia na poziomie krajowym i europejskim;	PKZ(Z.a)/14
Sporządza, prowadzi i archiwizuje dokumentację medyczną zgodnie z przepisami prawa;	PKZ(Z.a)/15
Stosuje przepisy prawa dotyczące realizacji zadań zawodowych;	PKZ(Z.a)/16
Współpracuje w zespole wielodyscyplinarnym zapewniającym ciągłość opieki nad pacjentem;	PKZ(Z.a)/17
Charakteryzuje organizację ochrony zdrowia w Polsce;	PKZ(Z.a)/18
Wyjaśnia zasady funkcjonowania systemu ubezpieczeń zdrowotnych w Polsce;	PKZ(Z.a)/19
Określa źródła i sposoby finansowania świadczeń zdrowotnych;	PKZ(Z.a)/20
Wyjaśnia specyfikę rynku usług medycznych;	PKZ(Z.a)/21
Przestrzega zasad etycznego postępowania w stosunku do pacjentów oraz współpracowników;	PKZ(Z.a)/22
Posługuje się językiem migowym (nie dotyczy zawodu technik masażysta nauczanego w technikum);	PKZ(Z.a)/23
Stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań.	PKZ(Z.a)/24
Efekty kształcenia właściwe dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie <i>Technik masażysta: Świadczenie usług w zakresie masażu</i>	Z.1
Wykonywanie masażu medycznego – Uczeń:	Z.1/I
Charakteryzuje budowę i czynności układów i narządów człowieka;	Z.1/I/1
Określa wskazania i przeciwwskazania do poszczególnych rodzajów masażu medycznego;	Z.1/I/2
Przestrzega zasad wykonywania poszczególnych rodzajów masażu medycznego;	Z.1/I/3
Wyjaśnia mechanizmy działania poszczególnych rodzajów masażu medycznego na organizm człowieka;	Z.1/I/4
Dobiera pozycje ułożeniowe pacjenta i przygotowuje go do masażu medycznego;	Z.1/I/5
Lokalizuje palpacyjnie struktury anatomiczne człowieka;	Z.1/I/6
Ocenia struktury anatomiczne człowieka na potrzeby masażu medycznego;	Z.1/I/7
Charakteryzuje przebieg kliniczny i leczenie jednostek chorobowych;	Z.1/I/8
Określa korelację między masażem medycznym, kinezyterapią i fizykoterapią stosowanymi w danej jednostce chorobowej;	Z.1/I/9
Dobiera metody masażu medycznego do jednostek chorobowych pacjenta;	Z.1/I/10
Dobiera metodykę wykonywania masażu medycznego w jednostkach chorobowych pacjenta;	Z.1/I/11
Stosuje techniki odkształceń na podstawie oceny topograficznej i strukturalnej tkanek i narządów człowieka;	Z.1/I/12
Wykonuje masaż klasyczny;	Z.1/I/13
Wykonuje masaż medyczny w środowisku wodnym;	Z.1/I/14
Wykonuje masaż limfatyczny;	Z.1/I/15
Wykonuje masaż odruchowy w podstawowym zakresie (segmentarny, łącznotkankowy, punktowy);	Z.1/I/16
Wykonuje masaż: Shantala, izometryczny, tensegracyjny, stawowy;	Z.1/I/17
Wykonuje masaż z użyciem przyrządów.	Z.1/I/18
Wykonywanie masażu sportowego – Uczeń:	Z.1/II
Wyjaśnia biomechanikę organizmu człowieka w różnych dyscyplinach sportu;	Z.1/II/1
Dobiera rodzaje masażu sportowego do dyscypliny sportu i cyklu treningowego;	Z.1/II/2
Dobiera metody masażu sportowego stosowane w odnowie biologicznej organizmu;	Z.1/II/3
Stosuje środki ułatwiające lub wspomagające masaż sportowy w zależności od wskazań;	Z.1/II/4
Wykonuje masaż sportowy w wybranych dyscyplinach sportu w zależności od cyklu	Z.1/II/5

treningowego i stanu zdrowia zawodnika;	
Wykonuje masaż sportowy u zawodnika kontuzjowanego.	Z.1/II/6
Wykonywanie masażu kosmetycznego i profilaktycznego - Uczeń:	Z.1/III
Dobiera rodzaje masażu relaksacyjnego;	Z.1/III/1
Przestrzega zasad masażu kosmetycznego;	Z.1/III/2
Przestrzega zasad masażu profilaktycznego;	Z.1/III/3
Wykonuje masaż relaksacyjny;	Z.1/III/4
Wykonuje masaż profilaktyczny;	Z.1/III/5
Wykonuje masaż kosmetyczny.	Z.1/III/6

Zródło: Opracowanie własne na podstawie: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach, Dz. U. z 2012r. nr 0, poz. 184., podstawa programowa nr 325402 – Technik masażysta.

III. Standardy wymogów egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe na poziomie *Technik masażysta*.

Poniżej przedstawione zostały w ujęciu tabelarycznym, poszczególne standardy wymogów egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, na poziomie *Technik masażysta*, oznaczone symbolami występującymi w procedurach – zadaniach dydaktycznych realizowanych w PPPNZtm.

Tabela 3. Standardy egzaminacyjne.

Rodzaj i nazwa standardu wymagań egzaminacyjnego	Symbol nadany w PPPNZtm
Etap pisemny, część I: zakres wiadomości i umiejętności właściwych dla kwalifikacji w zawodzie - Absolwent powinien umieć:	EP/I
Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, rysunków, szkiców, wykresów, dokumentacji technicznych i technologicznych, a w szczególności:	EP/I/1
Rozróżniać nazwy, pojęcia i określenia z zakresu anatomii i fizjologii oraz właściwe dla różnych metod masażu;	EP/I/1.1
Rozpoznawać budowę oraz czynności układów, narządów człowieka;	EP/I/1.2
Rozróżniać patomechanizm jednostek chorobowych;	EP/I/1.3
Opisywać schematy postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w masażu;	EP/I/1.4
Rozróżniać rodzaje, metody i techniki oraz zasady masażu stosowane w profilaktyce, leczeniu i rehabilitacji;	EP/I/1.5
Określać wpływ masażu na funkcjonowanie tkanek, narządów i układów człowieka.	EP/I/1.6
Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:	EP/I/2

Określać wskazania oraz przeciwwskazania do stosowania poszczególnych metod i technik masażu;	EP/I/2.1
Dobierać metody masażu leczniczego, sportowego i kosmetycznego, w zależności od stanu zdrowia, wieku i rodzaju wykonywanej przez pacjenta pracy;	EP/I/2.2
Określać wpływ techniki masażu klasycznego na poszczególne części ciała w profilaktyce, leczeniu, rehabilitacji;	EP/I/2.3
Dobierać czynności wchodzące w skład masażu lub innego zabiegu usprawniającego;	EP/I/2.4
Wskazywać kolejność czynności dla różnych metod masażu;	EP/I/2.5
Wskazywać skutki masażu;	EP/I/2.6
Rozróżniać chwyt diagnostyczne i lecznicze.	EP/I/2.7
Bezpiecznie wykonywać zadania zawodowe zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska, a w szczególności:	EP/I/3
Stosować przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisy ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska podczas wykonywania masażu;	EP/I/3.1
Przewidywać zagrożenia podczas wykonywania masażu lub bezpośrednio po masażu;	EP/I/3.2
Organizować stanowiska pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii;	EP/I/3.3
Dobierać środki ochrony indywidualnej do wykonywania masażu;	EP/I/3.4
Stosować zasady udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym podczas wykonywania masażu lub bezpośrednio po masażu.	EP/I/3.5
Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, tabel, wykresów, a w szczególności:	EP/II/1
Rozróżniać podstawowe pojęcia i terminy z zakresu funkcjonowania gospodarki oraz prawa pracy, prawa podatkowego i przepisów regulujących podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej;	EP/II/1.1
Rozróżniać dokumenty związane z zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;	EP/II/1.2
Identyfikować i analizować informacje dotyczące wymagań i uprawnień pracownika, pracodawcy, bezrobotnego i klienta.	EP/II/1.3
Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:	EP/II/2
Analizować informacje związane z podnoszeniem kwalifikacji, poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;	EP/II/2.1
Sporządzać dokumenty związane z poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;	EP/II/2.2
Rozróżniać skutki wynikające z nawiązania i rozwiązania stosunku pracy.	EP/II/2.3
Etap praktyczny egzaminu: wykonanie określonego zadania egzaminacyjnego wynikającego z zadania o treści ogólnej – opracowanie projektu realizacji i wykonanie masażu określoną metodą i techniką na podstawie wywiadu i dokumentacji medycznej pacjenta – Absolwent powinien umieć:	EPr
Analizować dokumentację medyczną pacjenta oraz wyniki wywiadu dla potrzeb wykonania masażu.	EPr/1
Dobierać rodzaj, metodę i technikę masażu na podstawie wyników analizy dokumentacji medycznej i wywiadu, uwzględniając aktualny stan zdrowia, wiek, typ schorzenia, potrzeby i wydolność fizyczną pacjenta.	EPr/2
Dobierać sprzęt medyczny do wykonania masażu określoną metodą i techniką.	EPr/3
Opracowywać, w formie schematu blokowego, projekt działań związanych z wykonaniem masażu.	EPr/4
Przygotowywać pacjenta pod względem psychicznym i fizycznym do masażu.	EPr/5
Wykonywać masaż określoną metodą i techniką.	EPr/6
Sporządzać dokumentację medyczną z przeprowadzonego masażu.	EPr/7
Opracowywać wskazania dotyczące wykonywania przez pacjenta ćwiczeń usprawniających	EPr/8

w warunkach domowych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 marca 2010r. w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodach, w których kształcenie odbywa się w zasadniczych szkołach zawodowych, technikach, technikach uzupełniających i szkołach policealnych, Dz. U. z 2010 r. nr 103, poz. 652, standardy wymagań na poziomie Technika masażyści – MEN 322[12].

IV. Wyniki badań przeprowadzonych wśród pracodawców sektora turystyczno-hotelarskiego.

Podstawowym celem badania przeprowadzonego w ramach projektu „PRAKTYCZNE KSZTAŁCENIE NAUCZYCIELI ZAWODÓW BRANŻY HOTELARSKO – TURYSTYCZNEJ”⁷, była ocena kwalifikacji i umiejętności absolwentów szkół kształcących w zawodach branży hotelarsko – turystycznej na poziomie średnim i zawodowym, przez przedsiębiorców – pracodawców. W przypadku PPPNZtm zostały wzięte pod uwagę wyniki badań, dotyczące zawodu *Technik masażyści*.

Profil grup docelowych oraz zakres celu badania wymagały podejścia ilościowego, umożliwiającego przeprowadzenie analizy statystycznej oraz perspektywy ramowej (*desk reserach*) pozwalającej na pogłębienie danych i nasycenie merytoryczne wskaźników. W badaniu wykorzystano zatem następujące metody:

- analizę danych wtórnych pochodzących ze źródeł zastanych⁸ (*desk research*),

⁷ Zob. Sprawozdanie z badań oczekiwań przedsiębiorców wobec absolwentów, Fundacja Ekspert-Kujawy, Inowrocław 2012

⁸ W analizie wykorzystano następujące źródła: Instytut Badania Opinii i Rynku Pentor S.A., *Losy absolwentów szkół i uczelni kształcących kadry dla turystyki*, Katowice 2003; IBC GROUP Central Europe Holding S. A., *Losy absolwentów szkół i uczelni kształcących kadry dla Turystyki*, Warszawa 2010; Nowe Motywacje sp. z o.o., *Europejski model strategicznego zarządzania kompetencjami w sektorze turystycznym. Potrzeby i problemy małych i średnich firm branży HoReCa w zakresie rozwoju kompetencji*, Warszawa 2011; Bucholz M., *Dziedzic T., Łopaciński K., Projekt założeń...*, op. cit., Szymańska E., *Oczekiwania rynku...*, op. cit.; Klos-Gomulec A., *Postulowany kierunek*, op. cit.; *O kadrach w branży turystycznej*, Rynek Turystyczny nr 6(273)/2008 - Sprawozdanie z V Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej, Szczecin 2008; Sroka J. [red.], *Analiza edukacji...*, op. cit.

- analizę danych pierwotnych uzyskanych za pomocą badań własnych ilościowych – techniką CATI⁹.

Ocena kwalifikacji i umiejętności badana była w 14 kluczowych obszarach, wyodrębnionych na podstawie analizy podstaw programowych: MEN 322[12] obowiązującej do 31.08.2012 r. i MEN 325402, która obowiązywać będzie od 01.09.2012 r. Analiza wartości ocen w poszczególnych obszarach, pozwoliła na identyfikację luk i rozbieżności pomiędzy kwalifikacjami i umiejętnościami absolwentów a oczekiwaniami pracodawców. Poprzez przypisanie do poszczególnych 14 obszarów, efektów kształcenia wymienionych w pkt. II a wpływających bezpośrednio na poziom umiejętności i kwalifikacji, możliwe było wyodrębnienie tych efektów kształcenia, które przez pracodawców ocenione zostały na poziomie niezadawalającym. Za poziom niezadawalający przyjęto oceny poniżej średniej dla wszystkich 14 obszarów.

Takie efekty kształcenia zostały w procedurach – zadaniach dydaktycznych PPPNZtm zaznaczone kolorem czerwonym, celem zwrócenia szczególnej uwagi nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu. Procedurom realizującym osiągnięcie tych efektów kształcenia, przydzielony został także dłuższy czasokres realizacji. Pozwoli to w procesie praktycznej nauki zawodu, na podniesienie poziomu kwalifikacji i umiejętności absolwentów w obszarach ocenianych dotychczas negatywnie przez pracodawców.

Poniżej przedstawiono w ujęciu tabelarycznym wyniki ocen kwalifikacji i umiejętności absolwentów szkół kształcących w zawodach branży hotelarsko – turystycznej, na poziomie średnim i zawodowym w 14 obszarach:

⁹ (*Computer Assisted Telephone Interview*) stanowi złożenie tradycyjnego wywiadu ankieterskiego realizowanego przez telefon z komputerowym zarządzaniem doborem próby i przebiegiem wywiadu

Tabela 4. Wyniki ocen kwalifikacji i umiejętności absolwentów w odniesieniu do efektów kształcenia i wymogów egzaminacyjnych.

Lp.	Obszar kwalifikacji i umiejętności praktycznych	Ocena	Korelacja z efektem kształcenia	Korelacja ze standardem wymogów egzaminacyjnych
1	Stopień samodzielności przygotowania do zajęć;	2,5		
2	Stopień znajomości wykorzystywanej literatury;	2,2	PKZ(Z.a)/2,4	Ep/I/1/1,2,3,4,5,6 Ep/I/2/1,3
3	Umiejętność nawiązywania kontaktu;	3,1	W/KPS/1,3,5,7,8,10 PKZ(Z.a)/12,17	
4	Umiejętność obsługi komputera i obsługa programów specjalistycznych;	2,8	W/PDG/9 PKZ(Z.a)/24	
5	Fachowość języka używanego przez absolwenta;	2,6	PKZ(Z.a)/2,4,14	
6	Znajomość języka obcego przez absolwenta;	2,3	W/JOZ/1,2,3,4	
7	Umiejętność wykonywania masażu leczniczego;	4,1	Z.1/I/9,10,11,18	Ep/I/2/2 Epr/6
8	Obsługa urządzeń do hydroterapii;	3,5	Z.1/I/14	Epr/3
9	Obsługa zabiegów z balneoterapii;	4,1	Z.1/I/14	Epr/3
10	Umiejętność wykonywania zabiegów Spa i Wellness;	3,8	Z.1/I/13,14,15,16,17,18	
11	Umiejętność doradzenia rodzaju zabiegu pacjentowi/klientowi;	3,5	Z.1/I/10,11	Ep/I/2/4,5,6 Epr2
12	Umiejętność wykonywania masażu sportowych;	3,1	Z.1/II/1,2,3,4,5,6	Ep/I/2/2
13	Planowanie i przeprowadzanie odnowy biologicznej;	3,2	Z.1/II/1,2,3,4,5,6	Ep/I/2/2 Epr/6
14	Przygotowanie do prowadzenia samodzielnej działalności gospodarczej.	1,9	W/PDG/1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12	Ep/II/1/1,2,3

Zródło: Opracowanie własne na podstawie *Sprawozdanie z badań oczekiwań przedsiębiorców wobec absolwentów*, Fundacja Ekspert-Kujawy, Inowrocław 2012

Z analizy danych wynika, iż przedsiębiorcy oceniają poziom wykształcenia absolwentów w zawodzie *Technik masażysta* na dobrym poziomie. Średnia uzyskanych ocen to 3,8 [w skali 1-6]. **80%** badanych oceniło poziom nauczania na poziomie dobrym. Na ocenę dostateczną i dopuszczającą poziom nauczania oceniło po **10%** respondentów. Ocen niedostatecznych, bardzo dobrych i celujących nie zanotowano. Średnia arytmetyczna ocen z 36 obszarów jest niższa od średniej ogólnej i wynosi 3,0. Przedsiębiorcy ocenili najwyżej wykonywanie masażu leczniczego oraz obsługę zabiegów z zakresu balneoterapii

(4,1). Natomiast najniżej został oceniony obszar: przygotowanie do prowadzenia samodzielnej działalności gospodarczej umożliwiającej podpisanie umowy cywilnoprawnej z absolwentem (1,9).

Dodatkowo w uwagach końcowych i sugestiach przedsiębiorcy zwrócili uwagę również na słabą znajomość anatomii człowieka - układu stawowo - więzadłowego, mięśniowego, fizjologii. Oprócz tego wskazali na słabe przygotowanie do wykonywania innych rodzajów masażu niż klasyczny, np. m. sportowy, limfatyczny. Według przedsiębiorców absolwenci wykazują się również słabą znajomością kinezyterapii, która jest składową niemalże każdej terapii. Co ważne, absolwentom brak podstawowych cech osobowościowych terapeuty. Empatia, łagodne usposobienie, cierpliwość, zaangażowanie, sumienność, czy dokładność to cechy, które powinny dominować u każdej osoby, która podejmuje się pracy z drugim człowiekiem.

Przytoczone uwagi i oceny wynikające z badania pierwotnego, znajdują potwierdzenie w badaniach typu *desk research*, gdzie znaleźć można następujące opinie pracodawców i absolwentów:

- Jako główne pole problemowe związane z oceną programu nauczania respondenci identyfikują zdobyte umiejętności praktyczne;
- W wykonywanej pracy umiejętności zdobyte w trakcie nauki w pełni (28,2%) wykorzystuje zaledwie co trzeci absolwent, natomiast częściowo 12%. Warto podkreślić że znaczna część absolwentów nie pracuje, a pozostała część (30,2%) nie wykorzystuje zdobytych umiejętności;
- Wśród zdobytych umiejętności praktycznych dominują przede wszystkim umiejętności miękkie związane z obsługą klienta oraz kompetencje zawodowe. Widoczny jest niski poziom umiejętności uniwersalnych takich jak: obsługa komputera czy znajomość języków obcych;

- Wśród absolwentów przeważają osoby (80,2%), które przystąpiły do egzaminu i zdały z pozytywnym wynikiem egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe. 16,6% przystąpiło do egzaminu, ale go nie zdało natomiast zaledwie 3,2% nie przystąpiło do egzaminu w ogóle. Co potwierdza, że egzamin jest dla absolwentów ważnym elementem weryfikującym wiedzę i budującym przewagę na rynku pracy;
- Pomimo pewnego spadku wskazań w porównaniu z poprzednimi latami nadal utrzymuje się relatywnie wysoki poziom zaufania do egzaminów zawodowych jako gwarancji opanowania przez absolwenta wiedzy i umiejętności praktycznych;
- Zdaniem absolwentów ponad połowa pracodawców w trakcie procesu rekrutacyjnego nie okazuje zainteresowania egzaminami zawodowymi. Pytało o nie jedynie 22,7% pracodawców;
- W stosunku do lat poprzednich w roku 2010 ujawnia się symetryczny rozkład czynników uznawanych przez pracodawców za kryteria najważniejsze wobec zatrudnianego absolwenta. Wysokie znaczenie przypisuje się umiejętnościom „miękkim” tzn. wysokiej kulturze osobistej oraz motywacji do pracy. Nadal jako istotne kryteria oceny absolwenta wskazuje się doświadczenie zawodowe i wykształcenie kierunkowe;
- W porównaniu z latami poprzednimi o 8,9% zmniejszył się odsetek pracodawców, którzy nie preferują wśród zatrudnianych posiadających wykształcenie kierunkowe.
- O 17,2% zwiększył się odsetek pracodawców, którzy zadeklarowali zatrudnienie absolwenta bezpośrednio po ukończeniu szkoły w ciągu ostatnich 2 lat;
- Pracodawcy najczęściej zatrudniali bezpośrednio po ukończeniu Szkoły absolwentów uczelni wyższych (47,9%);
- Ponad połowa pracodawców (55%) pozytywnie ocenia poziom przygotowania zatrudnionych absolwentów do pracy zawodowej. Co czwarty badany nie potrafił wydać opinii na ten temat;

- Wśród argumentów przemawiających za zatrudnieniem absolwentów techników/szkół policealnych przeważają związane z mniejszymi oczekiwaniami absolwentów odnośnie wynagrodzenia i z chęcią do pracy. Trzy lata wcześniej większe znaczenie pracodawcy przypisywali preferencjom wynikającym z zatrudnienia absolwenta oraz wiedzy i umiejętnościom praktycznym nabywanym w procesie kształcenia;
- W stosunku do lat poprzednich wzrosła wiedza pracodawców na temat egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe absolwenta;
- Ponad połowa respondentów deklaruje nikłą wiedzę na temat standardów egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe;
- Nadal utrzymuje się relatywnie wysoki poziom zaufania do egzaminów zawodowych jako obiektywnego sprawdzianu opanowania przez absolwenta wiedzy i umiejętności praktycznych z zakresu danego zawodu;
- Pracodawcy, którzy dokonali pozytywnej oceny idei przeprowadzania egzaminów zawodowych jako najczęstszą przyczynę swojej opinii wskazują na możliwość weryfikacji wiedzy oraz uzyskanie poświadczenia o poziomie umiejętności absolwenta;
- Wśród pracodawców negatywnie oceniających ideę przeprowadzania egzaminów zawodowych dominuje przekonanie o tym, iż nie odzwierciedlają one ani wiedzy, ani umiejętności absolwenta;
- Ponad połowa pracodawców deklaruje brak zainteresowania w procesie rekrutacyjnym zdaniem egzaminu zawodowego przez absolwentów.

Wymienione powyżej wnioski wynikające z badań pierwotnych i wtórnych zrealizowanych na potrzeby projektu, znalazły zastosowanie przy konstruowaniu szczegółowego programu praktyk dla nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu, przedstawionego w kolejnej części opracowania.

V. Szczegółowy program praktyk dla nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu *Technik masażysta*.

Według nowej podstawy programowej¹⁰, celem kształcenia w zawodzie *Technik masażysta*, jest by absolwent był przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) wykonywania masażu medycznego;
- 2) wykonywania masażu sportowego;
- 3) wykonywania masażu kosmetycznego i profilaktycznego;
- 4) prowadzenia działalności profilaktycznej, popularyzującej zachowania prozdrowotne.

Cel ten realizowany jest w procesie dydaktycznym przez osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia wymienionych w pkt. II. Wobec powyższego realizacja programu praktyk dla nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu, składającego się z procedur – zadań dydaktycznych powinna być skorelowana z tymi efektami kształcenia. To samo założenie powinno być spełnione w stosunku do standardów wymogów egzaminacyjnych, obowiązujących podczas egzaminu, potwierdzającego praktyczne umiejętności absolwentów, skatalogowanych w pkt. III opracowania.

Aby efekty kształcenia praktycznego odpowiadały oczekiwaniom pracodawców, zatrudniających absolwentów, PPPNZtm został zweryfikowany pod kątem wyników badań tych oczekiwań zrealizowanych w ramach projektu „PRAKTYCZNE KSZTAŁCENIE NAUCZYCIELI ZAWODÓW BRANŻY HOTELARSKO – TURYSTYCZNEJ”.

W rezultacie przeprowadzenia pogłębionej analizy zagadnień przedstawionych w pkt. II – IV, opracowany został szczegółowy program praktyk dla nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu *Technik masażysta*, przedstawiony w tabeli poniżej:

¹⁰ Zob. część I

Tabela 5. Program praktyki zawodowej.

Opis czynności wykonywanych przez nauczyciela – instruktora praktycznej nauki zawodu	Niezbędne środki dydaktyczne – narzędzia, baza materialna, pomoce itp.	Korelacja z efektem kształcenia praktycznego	Korelacja ze standardem wymogów egzaminacyjnych	Umiejętności kluczowe
Zapoznanie się ze specyfiką pracy Ośrodka (sanatorium, dom dziennego pobytu, oddział rehabilitacji szpitalny, szpital uzdrowiskowy) 1 dzień roboczy				
1. Podstawy przyjęcia pacjenta , ordynacja lekarska, planowanie zabiegów prowadzenie dokumentacji związanej z wykonaniem i rozliczeniem zabiegów. 2. Zapoznanie ze środkami ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywanych zadań masażysty. 3. Organizacja danego stanowiska pracy z wykorzystaniem ergonomii stanowiska, zachowaniem bezpieczeństwa podopiecznego i własnego. 4. Wskazanie na ewentualne niebezpieczeństwa podczas pracy z podopiecznym. 5. Przeszkolenie stanowiskowe z zakresu BHP.	Sprzęt komputerowy, systemy komputerowe, programy komputerowe, baza wykorzystywana w Ośrodku – łóżka specjalistyczne, podnośniki, wózki, ortozy i inny sprzęt pomocniczy kozetki.	W/BHP/1,2,34,5,6,7,8,9,10 PKZ(Z.a)2,6,8,9,10,11,14,15 W/PDG/9 PKZ(Z.a)/2	Epr/1,2,3,5,6,7,8 EP/I/3.1,2,3,4,5	1. Umiejętność korzystania ze specjalistycznych programów komputerowych wykorzystywanych do obsługi pacjenta przebywającego w Ośrodku. 2. Analiza danych uzyskanych z wywiadu i dokumentacji medycznej umożliwiające wykonanie zabiegu. 3. Umiejętności związane z zaplanowaniem pracy z pacjentem(dobór odpowiedniego środka poślizgowego) 4. Analiza zróżnicowanych stanowisk pracy w Ośrodku, odpowiednie ustawienie, dobranie ergonomicznego i bezpiecznego stanowiska zabiegowego dla podopiecznego oraz rozwiązań prawnych i dostępnych świadczeń i usług. 5. Uzyskanie niezbędnej wiedzy dotyczącej funkcjonowania w Ośrodku w myśl zasad BHP.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

				6. Przestrzega zasad bezpieczeństwa związanych z materiałami biologicznymi.
Obsługa programów do planowania zabiegów oraz rozliczania z NFZ (sanatorium, dom dziennego pobytu, oddział rehabilitacji szpitalny, szpital uzdrowiskowy) 1 dzień roboczy				
1. Obsługa programu planowania zabiegów z uwzględnieniem potwierdzania obecności pacjenta na stanowisku pracy. 2. Obsługa program rozliczania zabiegów typu KSWD, SZOI.	Zajęcia w formie warsztatów z wykorzystaniem oprogramowania dostępnego w danym Ośrodku .Niezbędny sprzęt komputerowy oraz oprogramowanie.	W/PDG/9 PKZ(Z.a)/24	EPr/7,1 EP/1/2.5	1. Potrafi zaplanować zabiegi u dowolnego pacjenta. 2. Potrafi skorygować zabiegi zgodnie z ordynacją lekarską 3. Posiada podstawowe wiadomości odnośnie SZOI i KSWD. 4. Posiada podstawowe umiejętności rozliczania pacjenta ambulatoryjnego z NFZ.
Niezbędne informacje do otwarcia działalności gospodarczej (sala wykładowa z komputerem i dostępem do Internetu) 1 dzień roboczy				
Zapoznanie nauczyciela z procedurą otwarcia działalności gospodarczej oraz sposoby pozyskania funduszy na wyżej wymieniony cel.	Prezentacja multimedialna Potrzebny sprzęt: komputer projektor	W/PDG/1,2,3, 4,5,6,7,8,9,10, 11,12	EP/II/1/1,2,3	1. Zna podstawowe procedury oraz zasady pozyskiwania funduszy unijnych na otwarcie działalności gospodarczej. 2. Potrafi przekazać wiedzę z zakresu podstawy prawa, księgowości. 3. Potrafi przekazać wiedzę jak założyć samodzielnie działalność gospodarczą.
Masaż sportowy oraz odnowa biologiczna – zajęcia warsztatowe (sanatorium, oddział rehabilitacji szpitalny, szpital uzdrowiskowy, klub sportowy) 2 dni robocze				
1. Planowanie i zasady tworzenia programów odnowy biologicznej. 2. Praktyczne wykonanie masażu sportowego oraz odnowy biologicznej z uwzględnieniem etapów treningowych.	Prezentacja multimedialna Potrzebny sprzęt: komputer projektor, zajęcia praktyczne na dostępnych urządzeniach w Ośrodku (sauna,	Z.1/II/1,2,3,4, 5,6	EP/1/2/2 EPr/6 EPr/5	1. Umie zaplanować proces odnowy biologicznej u sportowca na różnym etapie treningu. 2. Umie zaplanować proces

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	jacuzzi, wanny do hydroterapii i bicz szkockie itp.).			3. Potrafi dostosować odpowiedni rodzaj masażu do etapu treningowego.
Przygotowanie do samodzielnej pracy z pacjentem				
(sanatorium, dom dziennego pobytu, oddział rehabilitacji szpitalny, szpital uzdrowiskowy, medical spa) 3 dni robocze				
1. Analiza dostępnych ankiet zdrowotnych pod kątem doradztwa pacjentowi. 2. Zapoznanie z metodami Terapii Manualnej. 3. Masaż limfatyczny – zajęcia warsztatowe. 4. Zapoznanie z metodami neurorehabilitacji.	Wanny, stół do terapii manualnej, Terapii Set, wanny do hydroterapii, urządzenie do drenażu limfatycznego, ankiety zdrowotne wypełniane przez pacjentów. plastry kinesiotaping.	Z.1/I/10,11 W/KPS/1,3,5,7,8,10 PKZ(Z.a)/12,17	Ep/I/2/4,5,6 Epr2	1. Zna podstawowe zasady obsługi i wykorzystania sprzętu do masażu limfatycznych. 2. Potrafi omówić zasady bandażowanie i kinesjotapingu jako metody profilaktyki przeciw obrzękowej. 3. Potrafi omówić metody masażu limfatycznego. 4. Potrafi wskazać słuchaczowi odpowiednie tytuły fachowej literatury naprowadzając go jednocześnie na samodzielne rozwiązanie problemu. 5. Potrafi zachęcić do samokształcenia. 6. Potrafi konstruktywnie przeanalizować stan obecny pacjenta i dobrać odpowiednia zabiegi. 7. Potrafi samodzielnie stworzyć ankietę zdrowotną. 8. Potrafi przedstawić różnice pomiędzy poszczególnymi metodami terapii manualnej. 9. Zna podstawowa diagnostykę w terapii manualnej.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

				10. Potrafi przedstawić ogólne zasady neurorehabilitacji. 11. Zna zasady postępowania z pacjentem neurologicznym.
Zastosowanie zabiegów SPA i wellness w praktyce technika masażysty (sanatorium, medical spa, day spa, gabinety i ośrodki masaży orientalnych) 1 dzień roboczy				
Zapoznanie z rytuałami, procedurami i sprzętem wykorzystywanym w zabiegach Spa i Wellness.	Świece do masażu Kapsuła Spa gorące kamienie muszle filipińskie do masażu, piling solne i enzymatyczne itp. Wanny do kąpieli Spa	Z.1/I/13,14,15, 16,17,18	EP/I/1.5	1. Zna procedury w wykonywaniu zabiegów masażu: masaż gorącymi świecami, ciepłymi kamieniami, ciepłymi muszlami, bańką chińską. 2. Zna rytuały związane z pielęgnacją ciała: piling, maski, kąpiele. 3. Potrafi obsługiwać specjalistyczne urządzenia wykorzystywane w rytuałach Spa.
Przegląd fachowej prasy i czasopism specjalistycznych. Uwzględnienie sprawdzonych stron internetowych (sala komputerowa z dostępem do Internetu) 1 dzień roboczy				
1. Zapoznanie nauczycieli z wartościowymi tytułami fachowej literatury dostępnej na rynku. 2. Wyselekcjonowanie stron internetowych pod kątem zajęć dla technika masażysty.	Dostęp do sieci Internet. Biblioteka z fachową literaturą.	PKZ(Z.a)/2,4	Ep/I/1/1,2,3,4,5, 6 Ep/I/2/1,3	1. Potrafi wskazać słuchaczowi odpowiednie tytuły fachowej literatury naprowadzając go jednocześnie na samodzielne rozwiązanie problemu. 2. Potrafi zachęcić do samokształcenia.

VI. Miejsce odbywania praktyk zawodowych dla technika masażysty.

Program praktyk może być realizowany we wszystkich obiektach świadczących usługi w zakresie rehabilitacji. Szczegółowe wskazania do realizacji zawarte zostały w Tabeli 5. *Program praktyki zawodowej*, gdzie w nawiasach określono miejsce przeprowadzenia praktyk.